

ساره ساز

حقوق اساسی

حسن سالار سروی

سرشناسه	سالار سروی، حسن ۱۳۶۲
عنوان و نام پدیدآور	سازده‌ساز حقوق اساسی / حسن سالار سروی
مشخصات نشر	تهران: میزان، ۱۳۸۸
مشخصات ظاهری	۲۸۴ ص.
فروست	نشر میزان ۴۱۳
شابک	978-964-511-213-2
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی — ایران — آزمون‌ها
موضوع	آزمون دوره‌های تحصیلات تکمیلی — ایران
موضوع	حقوق اساسی — ایران — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
رده‌بندی کنگره	LB۲۳۵۳/س۲۱۸/س۲
رده‌بندی دیوینی	۳۷۸/۱۶۶۳
شماره کتابشناسی ملی	۹۸۳۲۰۹۱

۴۱۴

نشر میزان

سازده‌ساز حقوق اساسی

حسن سالار سروی

چاپ اول: زمستان ۱۳۸۸

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

شماره: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۷-۹۶۴-۵۱۱-۲۱۳-۲

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخررازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۳۶۷۷۷۰

ولحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۲، تلفن ۸۸۳۳۹۵۲۹-۳۱

دفتر مرکزی: خیابان ایرانشهر جنوبی، جنب مسجد جلیلی، بن‌بست قره‌گزلو، پلاک ۱، واحد ۶، تلفن ۸۸۳۰۶۲۰۲

فهرست مطالب

مقدمه ۷

بخش اول - حقوق اساسی (۱) ۱۱

فصل اول - ویژگیهای حقوق اساسی ۱۲

فصل دوم - قانون اساسی ۱۹

فصل سوم - دولت کشور ۲۶

فصل چهارم - اشکال دولت کشور ۲۶

فصل پنجم - رژیم های سیاسی ۵۸

فصل ششم - حقوق فردی و آزادی های عمومی ۷۱

فصل هفتم - تفکیک قوا ۷۳

فصل هشتم - پارلمان یا دستگاه قانونگذاری ۹۸

فصل نهم - قوه مجریه یا دستگاه حکومت ۱۰۳

فصل دهم - اثرات متقابل قوه مقننه و مجریه ۱۰۸

فصل یازدهم - قوه قضائیه یا دستگاه حکومت ۱۱۰

فصل دوازدهم - انتخابات ۱۱۱

بخش دوم - حقوق اساسی (۲) ۱۱۵

فصل اول - اصول کلی ۱۱۶

فصل دوم - زبان، خط، تاریخ و پرچم رسمی کشور ۱۳۲

فصل سوم - حقوق ملت ۱۳۴

فصل چهارم - اقتصاد و امور مالی ۱۶۱

فصل پنجم - حق حاکمیت ملت و قوای ناشی از آن ۱۷۲

فصل ششم - قوه مقننه ۱۸۲

فصل هفتم - شوراها ۲۶۵

فصل هشتم - رهبر یا شورای رهبری ۲۷۲

فصل نهم - قوه مجریه	۲۹۱
فصل دهم - سیاست خارجی	۳۳۰
فصل یازدهم - قوه قضائیه	۳۳۳
فصل دوازدهم - صدا و سیما	۳۶۷
فصل سیزدهم - شورای عالی امنیت ملی	۳۷۰
فصل چهاردهم - بازنگری در قانون اساسی	۳۷۷

مقدمه

حقوق اساسی به دلیل در برداشتن اصول مبتی و کلی حقوقی از مهم‌ترین منابع حقوقی است که سایر منابع حقوقی می‌بایست با آن منطبق باشد. همچنین حقوق اساسی از پایه‌ای‌ترین دروس، در بین منابع آموزشی رشته حقوق به ویژه در گرایش حقوق عمومی است که سال به سال با اقبال بیشتری در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در مقطع کارشناسی ارشد مواجه است.

بر همین اساس بر خود لازم دانستم به منظور تسهیل در امر موفقیت در آزمون‌های کارشناسی ارشد داوطلبین رشته حقوق عمومی و حقوق بین الملل اقدام به تدوین «مجموعه ساده ساز حقوق اساسی» نمایم تا گامی هرچند کوچک در راستای نیل به موفقیت علاقمندان به این رشته برداشته باشم.

این مجموعه از آن جهت «ساده ساز» نامیده شده است که ساده انگاشتن حقوق اساسی، اشتباهی است عظیم، اما ساده ساختن آن، موفقیتی است بزرگ.

کتاب حاضر دارای ویژگی‌های متعدد و نوظهوری است که ذکر این ویژگی‌ها لازم به نظر می‌رسد:

(۱) این مجموعه در دو بخش طراحی شده است که بخش اول مربوط به درس حقوق اساسی (۱) است که معمولاً یک سوم سؤالات آزمون‌های کارشناسی ارشد سراسری و آزاد از این درس طرح می‌شود. مهم‌ترین منابع طرح سؤالات مربوط به این درس، کتاب «حقوق اساسی و نهادهای سیاسی» و «بایسته‌های حقوق اساسی» دکتر ابوالفضل قاضی (شریعت پناهی) است و بخش دوم مربوط به درس حقوق اساسی (۲) است که عمده سؤالات طراحی شده آن از متن قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و دو جلد کتاب «حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران» تألیف دکتر سید محمد هاشمی می‌باشد.

(۲) تفکیک سؤالات حقوق اساسی (۱) بر اساس فصول کتاب «بایسته‌های حقوق اساسی» دکتر ابوالفضل قاضی و تفکیک سؤالات حقوق اساسی (۲) بر طبق اصول مقرر در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است؛ بدین ترتیب که سؤالات مربوط به هر اصل از اصول قانون اساسی ذیل آن اصل آورده شده است.

(۳) نقطه عطف این مجموعه، بیان پاسخ‌های تشریحی، ذکر نکات کلیدی اصول قانون اساسی و نکات مهم سؤالات مطرح شده در آزمون‌های سراسری و آزاد

دانشگاه‌ها، بیان علت رد گزینه‌های نادرست در سؤالاتی که امکان ایجاد شک و شبهه در ذهن داوطلب می‌کند و همچنین ذکر دقیق منبع طرح سؤال برای مطالعه بیشتر داوطلبین عزیز است.

۴) کتاب حاضر در بردارنده متن کامل قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تمامی سؤالات مطرح شده در آزمون‌های کارشناسی ارشد دانشگاه‌های سراسری و آزاد از سال ۱۳۷۲ تا شهریور ۱۳۸۸ می‌باشد.

۵) در کتاب حاضر به دلیل تغییر قانون انتخابات، آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، سعی بر آن نموده است تا پاسخ‌ها منطبق با جدیدترین قوانین، آیین‌نامه‌ها و نظریات تفسیری و مشورתי شورای نگهبان باشد.

لازم به توضیح است که «ساده ساز» به عنوان کتابی برای تست خواندن طراحی شده است نه مجموعه‌ای برای تست زدن صرف؛ از همین رو پاسخ هر پرسشی در ذیل آن آورده شده است. این امر به خوانندگان این امکان را می‌دهد که بر روی پرسش بدون جواب چند لحظه تأمل نمایند ولی بلافاصله با جواب صحیح مواجه شوند و این امر سبب می‌شود تا گزینه‌های صحیح در ذهن خوانندگان جای گیرد. همچنین این امر در ایام نزدیک به هر آزمون، فرصت مناسبی برای مرور سریع پرسش‌ها فراهم می‌نماید و به خوانندگان این امکان را می‌دهد در حداقل زمان ممکن با به یاد آوردن پاسخ‌های فراموش شده ضعف‌های خود را شناسایی نمایند.

در این مقام بر خود فرض می‌دانم:

■ از زحمات بی‌شائبه پدر و مادر مهربانم که با فداکاری و گذشت در تمامی مراحل زندگی مرا یاری نمودند و نگذاشتند در مسیر تحصیل و کسب علم و دانش کمترین کمبودی احساس کنم، از صمیم قلب تشکر و قدردانی می‌نمایم.

■ از استاد مسلم حقوق عمومی، دانشمند فرزانه جناب آقای دکتر سید محمد هاشمی که کتاب‌هایشان جزو منابع اصلی این مجموعه بوده و بنده در کسوت شاگردی افتخار آموختن درس آزادگی و آزادی‌خواهی در محضرشان را داشته‌ام، کمال تشکر و سپاس را دارم.

■ از مساعی بی‌دریغ جناب آقای دکتر عباس شیری- مدیر محترم انتشارات میزان- که مقدمات چاپ و نشر این کتاب را فراهم آوردند، صمیمانه تشکر می‌نمایم.

در پایان لازم به ذکر است با وجود آنکه سعی فراوان شده تا این مجموعه از اشتباهات ماهوی و چایی‌عاری باشد ولی بدون تردید از نواقص به دور نمی‌باشد. نگارنده به محدودیت‌ها و نواقص موجود در این مجموعه معترف است و ضمن طلب پوزش از کلیه خوانندگان تیزبین و نکته‌سنج انتظار دارد با اظهار ایرادات و نواقص و انتقادات سازنده اینجانب را در تدوین آثاری جامع‌تر یاری نمایند.

h_salar62@yahoo.com

حسن سالار سروی

تابستان ۱۳۸۸